

ІНФОРМАЦІЯ

Державної служби України з надзвичайних ситуацій у зв'язку із пожежами у природних екосистемах Зони відчуження та зони безумовного (обов'язкового) відселення

Спостереження за рівнями потужності експозиційної дози (далі — ПЕД) регулярно проводяться гідрометеорологічними організаціями згідно з «Програмою спостережень за забрудненням навколишнього природного середовища гідрометеорологічних організацій Державної служби України з надзвичайних ситуацій», затвердженою наказом Міністерства внутрішніх справ України від 16.11.2018 № 931.

У Зоні відчуження вимірювання рівнів потужності експозиційної дози гамма-випромінювання проводяться Центральною геофізичною обсерваторією імені Бориса Срезневського (далі — ЦГО) на території метеостанції Чорнобиль. Дані вимірів щоденно (на 9 та 21 год) розміщуються на сайті ЦГО — <http://cgo-sreznevskiy.kyiv.ua/>. Також результати вимірювання потужності експозиційної дози щоденно висвітлюються на інтернет-сторінках Українського гідрометеорологічного центру (далі — УкрГМЦ) — https://meteo.gov.ua/ua/33345/racpc/racpc_current_situation/ та міжнародної платформи з обміну радіологічними даними — EURDEP — <https://remap.jrc.ec.europa.eu/Simple.aspx>, а також передаються до бази даних міжнародної системи радіаційного моніторингу МАГАТЕ.

За даними спостережень у Зоні відчуження і на прилеглих територіях змін радіаційного фону не спостерігалось.

Результати радіометричних спостережень докілья аналізуються в Центрі прогнозування наслідків радіаційних аварій УкрГМЦ (далі — ЦПНРА).

Результати цього аналізу разом із результатами моделювання поширення радіоактивних речовин у докільлі та розрахунками радіологічних наслідків, обумовлених таким поширенням з атмосферним повітрям та поверхневими водами, послугують для прогностичних оцінок рівня імовірного негативного впливу поширюваних в об'єктах докілья радіоактивних речовин на здоров'я людей.

Кожного дня, починаючи з 5 квітня, ЦПНРА УкрГМЦ проводить оцінку рівня радіаційних загроз населенню України шляхом порівняння фактично виміряних та розрахункових показників концентрації цезію-137 (який вибрано в якості маркера радіаційної небезпеки) в приземному шарі атмосферного повітря за даними ЦГО та Державної інспекції з ядерного регулювання, що офіційно розміщуються на сайті МАГАТЕ.

Результати моніторингу атмосферного повітря, отримані системами радіаційного моніторингу у Києві та службами радіаційної безпеки всіх АЕС Державного підприємства «НАЕК «Енергоатом» в зонах їх впливу, підтвердили адекватність розрахунків виконаних ЦПНРА, отриманих за допомогою моделюючої системи ПТК СППР JRODOS, фактичним показникам забрудненості повітря радіонуклідами, що свідчать про відсутність реальних радіаційних загроз населенню України внаслідок поширення радіоактивних речовин, що вивільнилися під час

пожеж на території України забрудненої внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС у 1986 році.

Організація та здійснення індивідуального дозиметричного контролю особового складу органів управління та підрозділів ДСНС, задіяного у гасінні пожеж, проводиться відповідно до вимог Закону України «Про захист людини від впливу іонізуючого випромінювання», Норм радіаційної безпеки України (НРБУ — 97/Д — 2000), затверджених постановою Головного санітарного лікаря України від 02.07.2000 № 116, Основних санітарних правил забезпечення радіаційної безпеки України, затверджених МОЗ від 02.02.2005 № 54, та Інструкції про організацію індивідуального дозиметричного контролю в органах управління та підрозділах МНС, затвердженої наказом МНС від 21.03.2007 № 85.

Особовий склад ДСНС приступає до гасіння лісових пожеж у Зоні відчуження виключно після отримання відповідних допусків, зокрема дозиметричного допуску на роботи із гасіння пожежі в умовах радіаційної небезпеки. З урахуванням показників потужності дози випромінювання на постах автоматизованої системи контролю радіаційного стану Державним спеціалізованим підприємством «Екоцентр» визначається допустимий час позмінної роботи особового складу ДСНС, перелік необхідних до застосування засобів індивідуального захисту та періодичність їх заміни. Весь персонал ДСНС, залучений до гасіння осередків пожеж на території Зони відчуження, забезпечений відповідними засобами індивідуального захисту та індивідуальними дозиметрами. При цьому, визначаються відповідальні особи за проведення дозиметричного контролю та здійснення обліку індивідуальних доз опромінення пожежних-рятувальників. Після виходу особового складу з осередку ліквідації пожежі в найкоротші терміни проводиться дезактивація одягу, спорядження та техніки. Також, перед поверненням до місць постійної дислокації, одяг та спорядження особового складу і техніка проходить через з пункт спеціальної обробки, після якої проводиться обов'язковий повторний контроль спорядження та техніки. Ротація особового складу здійснюється кожні дві доби. Особовий склад повертається до пунктів постійної дислокації виключно після проходження дозиметричного обстеження у лабораторії ДСП «Екоцентр» (м. Чорнобиль) та Національного наукового центру радіаційної медицини Національної медичної академії України (м. Київ) на спектрометрі випромінювання людини на визначення вмісту цезію-137 в організмі.

Контроль та облік індивідуальних доз опромінення населення, що мешкає в зоні пожеж, відповідно до вимог статей 10 та 18 Закону України «Про захист людини від впливу іонізуючого випромінювання» № 15/98 — ВР в редакції від 24.02.2020, здійснюють місцеві органи виконавчої влади.